

De meerjarige economische effecten van het 6-miljard-pakket

De macro-economische effecten van het 6-miljard-pakket (a) zijn berekend met Saffier, het macro-economische model van het CPB (b). De doorgerekende impuls van tekortreducerende maatregelen is minder dan 1% bbp (c).

	2014	2015-2017
	% per jaar t.o.v. basispad	
Volume bestedingen en productie		
Bruto binnenlands product	-¼	-¼
Consumptie huishoudens	-¼	-½
Overheidsbestedingen	-½	0
Investerings bedrijven	-¼	-½
Uitvoer goederen en diensten	0	0
Lonen en prijzen		
Contractloon marktsector	0	-¼
Consumptieprijzen	0	0
Arbeidsmarkt		
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	-¼	-¼
	effect op niveau eindjaar in %-punten t.o.v. basispad	
Werkloze beroepsbevolking	0	½
EMU-saldo (% bbp)	0,6	0,4
EMU-schuld (%bbp)	-0,2	-1

In 2014 zijn de macro-economische effecten van het pakket beperkt. De bbp-groei komt ¼%-punt lager uit. Dit komt vooral door lagere overheidsbestedingen. De bestedingen van de private sector blijven vrijwel op peil. Dit komt ten eerste door de gunstige doorwerking van eenmalig lagere werkgeverslasten in 2013. Ten tweede bestaat een fors deel van het pakket uit beperking van fiscale faciliteiten voor stamrechten. Deze maatregel ter grootte van 2 mld euro heeft nauwelijks bestedingseffecten (negatief noch positief), omdat het vooral betekent dat toekomstige belastingopbrengsten naar voren worden gehaald. Ten derde werken de ombuigingen en lastenverzwaringen in 2014 vertraagd door, waardoor een deel van de effecten ervan pas in latere jaren zichtbaar wordt. Aangenomen wordt dat consumenten vertraagd reageren op lastenverhogingen. Recente jaren laten zien dat consumenten sneller dan voorheen op de rem trappen wanneer hun beschikbaar inkomen onder druk komt te staan (zie ook paragraaf 1.2 en het kader in paragraaf 2.2). Een neerwaarts risico is daarom dat de consumptie in 2014 meer daalt dan in deze doorrekening.

Het EMU-saldo verbetert in 2014 door het pakket met 0,6%-punt bbp. Doordat de doorwerking van het pakket op de particuliere sector na 2014 op gang komt, loopt het effect op het EMU-saldo terug na 2014. In 2017 verbetert het EMU-saldo met 0,4% bbp. De EMU-schuld is in 2017 lager vanwege de betere EMU-saldi in de gehele periode.

(a) Zie paragraaf 3.3 van deze *Macro Economische Verkenning*. Zie ook paragraaf 3.2.2. van de *Miljoenennota*.

(b) CPB, 2010, SAFFIER II: 1 model voor de Nederlandse economie, in 2 hoedanigheden, voor 3 toepassingen, CPB Document [217](#).

(c) Het ex-ante effect van het pakket is 5¼ mld euro in 2014. De maatregel met betrekking tot geneesmiddelen is niet in de doorrekening meegenomen, omdat deze meevaller al voor de zomer in de raming was verwerkt.